

Televíziós műsortípusok és szerkesztőségi kooperatív szakmai gyakorlat

Dr. Forró Lajos

EFOP-3.5.1-16 DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI
KÉPZÉSEK, FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSI ÉS SZAKIRÁNYÚ
TOVÁBBKÉPZÉSEK FEJLESZTÉSE

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Televíziós műsortípusok kooperatív szakmai gyakorlat

Dr. Forró Lajos

EFOP-3.5.1-16 DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI
KÉPZÉSEK, FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSI ÉS SZAKIRÁNYÚ
TOVÁBBKÉPZÉSEK FEJLESZTÉSE

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A tananyag elkészítésében több kollégám segítségére számíthattam.
Külön köszönettel tartozom *Bene Zoltánné Pusztai Virág*
kolléganőmnek a szakmai tanácsokért, segítségért.
Köszönet *Kalmár Tündének* a stilisztikai javításokért,
valamit köszönöm a TiszapART Televízió stábjának, *Bene Zoltánnak* és
Rácz Szabó Viktornak is az odaadó segítséget.

A TiszapART televízió anyagai felhasználhatóak a tananyag-
fejlesztésben, oktatási célokra, a televízió nevének feltüntetésével.
Kereskedelmi forgalomba nem hozhatóak.

A tananyag az alábbi munkák felhasználásával készült:

- Bernáth László (szerk.): *Bevezetés a műfajismeretbe*. Dialóg Campus Kiadó – MÚOSZ, Budapest-Pécs, 2008.
- Császi Lajos: *A televíziós talk show története és műfaji sajátosságai*. In: Médiakutató, 2008. tavasz
http://www.mediakutato.hu/cikk/2008_01_tavasz/02_tv_talk_show/?q=telev%C3%ADzi%C3%B3s+m%C5%B1faj#telev%C3%ADzi%C3%B3s+m%C5%B1faj
- Horvát János: *Televíziós ismeretek*. Média Hungária, Budapest, 2000.
<http://www.mek.oszk.hu/00100/00143/00143.htm>
- Miskolczy Csaba: *Képernyők (h)arca. Tudósítás digitániából, a televízió, az internet és a mobil új világából*. HVG Kiadó Zrt., Budapest, 2008.

- Pápai Júlia: *Áll az alku, avagy a televíziós műfajhatárok összerosódásáról*. In: Médiakutató, 2007. tél
http://www.mediakutato.hu/cikk/2007_04_tel/04_mufajhatarok_osszerosodasa/?q=h%C3%A0rad%C3%B3#h%C3%A0rad%C3%B3
- Pusztai Virág: *Műsorkészítés a gyakorlatban, televíziós forgatások, műsorok, helyzetek*. In: Pusztai Virág: *A televíziós műsorgyártás és műsorszerkesztés gyakorlati alapjai*. SZEK-JGYF Kiadó, Szeged, 2017. 151-175.old.

Fotók: saját archívum, Pixabay.com

A kurzus célja

A kurzus célja az, hogy a hallgatók átlássák a televíziós műsortípusok rendszerét, megismerjék az egyes műfajok jellemzőit, kritériumait. A kooperatív képzés keretében mindezt úgy sajátíthatják el, hogy közben alkalmuk nyílik a gyakorlatban is megfigyelni a különböző tematikájú műsorok elkészülését.

A TiszapART Televízió stábjaikat elkísérik a forgatásokra, majd jelen lehetnek az anyagok szerkesztésénél és vágásánál. A kurzus felkészíti a hallgatókat arra, hogy bizonyos televíziós műfajokban (pl. hír, tudósítás, riportfilm, stb.) a későbbiek folyamán képesek legyenek önálló alkotásokat is létrehozni.

A kurzus felépítése és a munka menete

1. rész: A tudásanyag áttekintése, új ismeretek megszerzése

Az első két alkalom során a hallgatók a kurzus oktatójával átismétlik azokat, a kurzus témájába vágó ismereteket, amelyeket korábbi kurzusok keretében sajátítottak el a hallgatók. Ezt követően az oktató betekintést ad a műfajtani rendszerekbe, ismerteti az egyes műsortípusok jellemzőit, kiadja a megfelelő szakirodalmat, amelynek segítségével a hallgatók felkészülhetnek a kurzusra, illetve a kurzus végén esedékes zárthelyi dolgozatra.

2. rész: Ismerkedés a TiszapART Televízió stúdiójával, szerkesztőségével, munkatársaival, munkamenetével.

A TiszapART Televízió munkatársai egy kurzusalkalom keretében körbevezetik a hallgatókat a stúdióban, illetve bemutatják, hogyan zajlik a mindennapi munka. A kooperatív gyakorlatba bevont mentor ismerteti, hogy milyen típusú műsorok készülnek, milyen műfaji kritériumokat igyekeznek betartani a TV munkatársai. Vázolja, hogy milyen témák szoktak megjelenni a náluk készülő műsorokban, és néhány anyagot le is vetít a számukra.

3. rész: Forgatások megfigyelése

A hallgatóknak fejenként 2 televíziós forgatáson kell részt venniük. Ennek kivitelezéséhez önállóan kell egyeztetniük a lehetőségeket a televízió munkatársaival. A hallgatók a megadott időpontban (amely eltérhet az órarend szerinti időponttól) megjelennek a stúdióban, és a stábbal együtt mennek ki a forgatás helyszínére. Közben jegyzeteket készítenek arról, milyen technikai eszközökkel szerelkezik fel a stáb, illetve milyen munkamódszerrel valósítják meg a forgatást. Jelen vannak az interjúk elkészítésénél, majd figyelemmel kísérik az operatőr vágóképező tevékenységét. Amennyiben eseményről, rendezvényről van szó, figyelnek annak menetére, jegyzetelnek, hogy később könnyebben elkészíthessék a beszámolójukat.

4. rész: Szerkesztés megfigyelése

A hallgatóknak fejenként két anyag szerkesztésénél jelen kell lenniük. Ennek kivitelezéséhez önállóan kell egyeztetniük a lehetőségeket a televízió munkatársaival. A hallgatók a megadott időpontban (amely eltérhet az órarend szerinti időponttól) megjelennek a stúdióban, helyet foglalnak a szerkesztő mellett/mögött, és figyelemmel kísérik tevékenységét: a szkriptelést, a szerkesztői munkalap elkészítését, a narrátorszöveg felmondását.

5. rész: Vágások megfigyelése

A hallgatóknak fejenként legalább két anyag vágásánál jelen kell lenniük. Ennek kivitelezéséhez önállóan kell egyeztetniük a lehetőségeket a televízió munkatársaival. A hallgatók a megadott időpontban (amely eltérhet az órarend szerinti időponttól) megjelennek a stúdióban, helyet foglalnak a vágó mellett/mögött, és figyelemmel kísérik, hogy a szerkesztői munkalap alapján hogyan születik meg a kész anyag. Ha valami nem világos a számukra, kérdéseket tehetnek fel.

6. rész: A megfigyelt anyagok elemzése, a műfaji sajátosságok felismerése

Ez a kurzusrész a forgatások és vágások megfigyelésével párhuzamosan zajlik. A hallgatók megosztják tapasztalataikat a kurzus oktatójával, a gyakorlati tapasztalatokat összevetik az elméleti tudásanyaggal. Elemzik azokat az anyagokat, amelyek elkészítését nyomon követték, igyekeznek felfedezni rajtuk a műfaji sajátosságokat.

Megjegyzés: A kurzus rugalmas időbeosztást igényel, hiszen a TiszapART Televízióban zajló munkafolyamatok nem figyelhetők meg maradéktalanul az óra időpontjában. A megfigyelésekkel töltött időt a hallgatók lecsúsztathatják az órarend szerinti időintervallumból.

A kurzus során elsajátítandó tudnivalók

- A kurzus az elektronikus média, elsősorban a televízió jellemző műfajait veszi górcső alá, de kitér az újmédia világában észlelhető, születőben lévő műfajokra is.
- A hallgatók előtt a televíziócsatornák műsorkínálatának elemzése során rajzolódnak ki az információs műsorok, a filmműsorok, a kulturális- és oktatási műsorok, a gyermek-, sport- és szórakoztató műsorok jellemzői, műfaji sajátosságai. A hallgatók a mozgóképes műsортípusok fejlődésébe, átalakulásába is bepillantást nyernek.

A kurzus során az eltűnőben lévő, összeolvadó vagy az épp keletkező új műfajokról (pl. a vlogolásról) is szó esik, hiszen a hagyományos televíziózás gyökeres átalakulásának vagyunk tanúi. A jövő műsorkészítői számára világossá kell válnia, miért fontos meghúzni a szigorú határt tény és vélemény között, mikor fontos betartani a műfaji követelményeket, és miben érdemes rugalmasabbnak lenni. A hallgatóknak képessé kell válniuk arra, hogy értékeljék a jelenleg tapasztalható tendenciákat, képesek legyenek megítélni, hogy mi az, ami nyereség, és mi az, ami veszteség a televíziós szakma számára.

A kurzuson nyújtott teljesítmény értékelése

- A kooperatív gyakorlat teljesítésének feltétele, hogy a hallgatók részt vegyenek 2-2 forgatás-, szerkesztés-, illetve vágás-megfigyelésen. Ezt a televízió munkatársaitól begyűjtött aláírásokkal tudják igazolni.
- Az elméleti anyag elsajátításáról zárthelyi dolgozat keretében adnak számot, melyre az utolsó előtti kurzusalkalmon kerül sor. Erre részjegyet kapnak, amely beleszámít a félév végi érdemjegybe.

- A hallgatók az utolsó előtti kurzusalkalomra benyújtanak egy 5 oldalas beszámolót, amelyben leírják, hogy mit volt alkalmuk megfigyelni, milyen megoldásokat láttak a különféle műsortípusok megvalósítása kapcsán, illetve milyen tapasztalatokat szereztek. Erre részjegyet kapnak, amely beleszámít a félév végi érdemjegybe.
- A félév végi jegyet a zárthelyi dolgozatra és a beszámolóra kapott jegy átlaga adja. Kétes jegy esetén a zárthelyi dolgozatra kapott érdemjegy a döntő.

Várható eredmények

A kurzus hozzájárul ahhoz, hogy a hallgató rendelkezzen a televíziós műsorkészítéshez kapcsolódó alapvető általános és szakspecifikus, strukturált ismeretekkel, képes legyen a televíziós műsorkészítés feladatainak megoldására, a szükséges módszerek és eszközök kiválasztására, alkalmazására, a vezetők munkáját segítő asszisztensi feladatok ellátására és a munkavállalással kapcsolatos önálló döntésekre.

A kooperatív gyakorlat elősegítheti a minőségi szakmai munkavégzés melletti elkötelezettséget valamint azt, hogy a hallgató nyitottá váljon a televíziós műsorkészítés elméleti alapjainak, módszereinek, új eredményeinek, innovációinak megismerésére, elfogadja szakmája társadalmi szerepét, értékeit, és megbecsülje munkatársai tevékenységét.

A kurzus tananyaga

Kiindulópontok televíziós műsortípusok kategorizálásához

A televízióműsorokkal kapcsolatos alapfogalmak

- A hagyományos (nem videótár-alapú) televíziózásban kulcsfogalomnak számító kifejezések meghatározása:
- Műsoridő
- Műsorsáv
- Műsorstruktúra

A műsorsávok és a műsorstruktúra viszonya

Országonként és televízióként általában különböző a televíziós műsorsávok kialakítása, behatárolása. Pár órás eltérésekkel azonban általában a következőképpen állapítják meg a sávokat:

- Reggeli műsorsáv (általában 6-9 óráig)
- Délelőtti műsorsáv (kb. 9-12 óráig)
- Délutáni műsorsáv (kb. 12-16 óráig)
- Koraesti műsorsáv (kb. 16 – 19 óráig)
- Főműsoridő vagy főműsorsáv (kb. 19-22 óráig)
- Késő esti műsorsáv (22 óra után)¹

¹ Pusztai Virág: *A televíziós műsorgyártás és műsorszerkesztés gyakorlati alapjai*. SZEK-JGYF Kiadó, Szeged, 2017. 14. (Továbbiakban: Pusztai, 2017.)

Televíziós műsortípusok

A csatorna profiljától függ, hogy a műsorstruktúrában milyen profilú televízióműsorok kapnak helyet. A közszolgálati televízió leggyakoribb műsorai:

- Információs műsorok
- Kulturális és oktatóműsorok
- Gyermekműsorok
- Sportműsorok
- Szórakoztató műsorok
- Promóciós műsorok
- Filmműsorok²

² Horvát János: *Televíziós ismeretek*. Média Hungária, Budapest, 2000.
(A továbbiakban: Horvát, 2000.)

Feladat

A kurzusalkalmon közösen beszéljük meg, hogyan hat az újmédia a televízióra, mi lehet a televíziózás jövője, hogyan alakulhatnak át a műsortípusok! A vitához javasolt szakirodalom: Miskolczy Csaba: Képernyők (h)arca. Tudósítás digitániából, a televízió, az internet és a mobil új világából. HVG Kiadó Zrt., Budapest, 2008.

A híradós anyagok elkészülése

A hír fogalma

„A hír olyan ellenőrzött, hiteles forrásból származó, válogatott információk összessége, amely a populáció egy nagyobb részét érinti, és amely a szakszerű (televíziós) újságírói kutatómunka és az információk megfogalmazása által jön létre. Rövid, tényszerű összefoglalója egy olyan törtéetésnek, amely sok embert érint. Lényege az objektivitás.”³

A hír tartalma

Öt kérdésre kell választ adnia a híradós anyagnak:

- *Ki?*
- *Hol?*
- *Mikor?*
- *Mit?*
- *Hogyan?*
- Vannak helyzetek amikor a „*Miért?*” kérdésre adott válasz is benne lehet, ám ez az objektivitás sérülésének veszélyét hordozza magában.⁴

5W + 1H

(Ez a hagyomány az amerikai újságírásból ered)

- Who?
- Where?
- When?
- What?
- Why?
- How?⁵

Forrás: Pixabay.com (ingyenesen letölthető képek tára)

A TV-híradó sajátosságai

Legfontosabb, legnézetebb műfaj, ami a csatorna pesztízst is meghatározza.

Legdrágább műfaj (stáb szükséges, hírügynökségek képeire információira van szükség) a percre lebontott ára nagyon magas. (MTV Híradó főcímek – <https://www.youtube.com/watch?v=S9qvzA8tBog>)

1-2-3. kép Híradó főcímek (forrás: youtube.com)

A tévéhíradó híreit ugyanolyan **szigorú kritériumok** szerint kell megírnia a szerkesztőknek, mint az újság híreit az újságíróknak. Horvát János szerint „egy jó tévés vagy rádiós hír korrekt, világos, tömör és színes. Vagyis pontosan tükrözi a lényeget, első hallásra érthető, a rendelkezésre álló minimális időben úgy tesz eleget az említett követelményeknek, hogy az esetleg passzív, elkalandozó tévé néző figyelmét is megragadja és meg is tartsa.”⁶

Feladat

Híradós anyagok elemzése, különböző csatornák híradóinak összevetése.

A híradós stábok

A XX. század végéig a híradós stáb rendszerint három főből állt: szerkesztő-riporter, operatőr, technikus.

4. kép
*Híradós stáb
munka közben*

Forrás: Pixabay.com (ingyenesen letölthető képek tára)

Mára két ember végzi ezt a munkát: a szerkesztő-riporter és az operatőr. Ennek egyszerű oka a takarékoskodás. A hallgatók a kooperatív gyakorlat révén betekintést nyernek abba, hogyan dolgoznak össze a stáb tagjai, hiszen alkalmuk nyílik megfigyelni a terepmunkát.

5. kép

Riporter munka közben

Forrás: Pixabay.com (ingyenesen letölthető képek tára)

A híradós anyagok típusai

A hallgatók megismerkednek a híradós anyagok típusaival:

- Szerkesztett, vágott híryananyag (VTR)
- Képes hír vagy „demó”
- „Demó-szinkron”
- Beolvasott hír
- Kommentár nélkül
- Helyszíni kapcsolás, élő tudósítói bejelentkezés⁷

A hírműsorok felépítése

A vezető hír

Vezető hírnek (Vezető hír az M1 csatornán – <https://www.youtube.com/watch?v=NZlv5t2z4m8>) nevezzük azt az eseményt, hírt, ami az adott napon a legmagasabb hírértékkel rendelkezik és a széles nyilvánosságot érdekli, esetleg érinti.

A csatornák, híradójukat a nap legfontosabb, legmeghatározóbb történésével, harangozzák be.

6. kép
Vezető hír az M1 csatornán

Forrás: *mtv.hu*

Hírblokkok, rovatok

A hírblokkokat egymás után elhelyezett azonos tematikájú híryananyagok alkotják. A vezető hírek után a híradások – hasonlóan a nyomtatott sajtó hírrovataihoz – blokkokban csoportosítva szolgáltatják a híreket.

A hírblokkok sorrendje, televízióként eltérő. Az országos televízióknál általában a sorrend:⁸

- Belpolitika
- Gazdaság
- Külpolitika

- Kriminalisztika, kék hírek (kék hír az ATV híradójából 19:18-tól – 20:33-ig – <https://www.youtube.com/watch?v=n1vbf3YQSjo>)
- Kultúra
- Sport (sport hír a Nemzeti Sport Onlineról – <https://www.youtube.com/watch?v=Az9NQdfSAXU>)
- Színes hírek, érdekességek (érdekes hír az ATV híradójából 20:34-től – 22:46-ig – <https://www.youtube.com/watch?v=n1vbf3YQSjo>)
- Időjárás (Időjárásjelentés az M1 csatornán – <https://www.youtube.com/watch?v=DWlqeZp7KP0>)

Ettől a sorrendtől természetesen a hírérték függvényében el lehet időnként térni.

Arany és ezüst kincseket bemutató kiállítás a Fekete Házban
kulturális hír a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=I7JlQV03AaA>

A Szeged folyóirat lapszámbemutatója
kulturális hír a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=Y6MRsiPYoOg>

Beszélő holtak kiállítás
kulturális hír a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=a8zUGEMQA48>

A hírműsorok felépítése:

1. **Headline:** Egy képes összefoglaló, tulajdonképpen egy tartalomjegyzék, amelyben a várható legfontosabb híreket emelik ki a hírműsorban. Általában egy-egy hatásos mondatban összefoglalják a témát, alatta képeket látunk és zenét hallunk.⁹
2. **Vezető hír:** A headline után következik a vezető hír, majd az ahhoz kapcsolódó bejátszás. Leggyakrabban ez a leghosszabb bejátszás a híradóban.¹⁰

⁹ Csernyiné Tóth Éva: *A műsorkészítés elemei*. Budapest, 2008. 7.

¹⁰ Pusztai, 2017. 156.

3. Hírblokkok egymásutánja: Az egyes hírblokkokba tartozó híreket a hírolvasó felkonferálja, majd elindulnak az ezeket kifejtő bejátszások.
4. Elköszönés, valamint a csatornára vonatkozó közérdekű információk
5. Stáblista

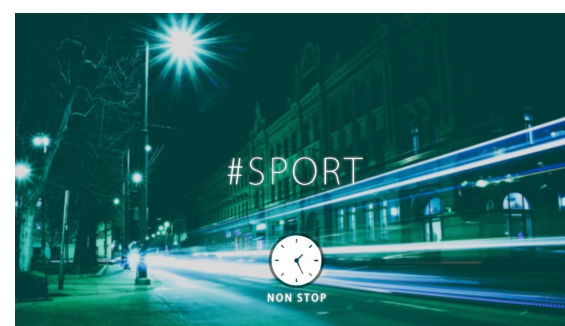
A híreket követően sok csatornán hírháttér-műsort sugároznak, ahol az egyes hírek tartalmát szakértőkkel, vendégekkel, elemzőkkel részletesebben kifejtik.¹¹

¹¹ Pusztai, 2017. 156.

A magazinműsorok és riportok kihívásai

A magazinműsorok típusai

A magazin (franciául: magasin, olaszul: magazzino) arab eredetű szó, melynek jelentése raktár, készlet. A legtöbb televíziós magazinműsor tematikája vegyes. A cél, hogy egy-egy időszávban – általában délelőtt és délután – információkkal lássák el és szórakoztassák a nézőket.

7-8-9. kép

Rovat elválasztó animációk a Non Stop című magazinműsorból

A Non Stop ifjúsági magazin Aktuális című műsorblokkjának
animációja a TiszapART Televízióban
https://www.youtube.com/watch?v=expDt_wC7Zs

A Non Stop ifjúsági magazin Kultúra című műsorblokkjának
animációja a TiszapART Televízióban
<https://www.youtube.com/watch?v=G8n88w3uo1k>

A Non Stop ifjúsági magazin Sport című műsorblokkjának
animációja a TiszapART Televízióban
<https://www.youtube.com/watch?v=DBOWcRyf6DI>

A Heti Közélet kulturális magazin Kultúra című
műsorblokkjának animációja a TiszapART Televízióban
<https://www.youtube.com/watch?v=mdZbkyQnlkM>

E színes műsorok mellett léteznek tematikus magazin-műsorok is: pl. egészségügyi, ifjúsági, gasztronómiai, kulturális, esélyegyenlőségi, nemzetiségi, vallási stb. magazinok. Ezek nem mindegyikére jellemző, a könnyed téma, de céluk mindig az, hogy közérthető formában közreadják az információkat.¹³

10-11-12. kép

Pillanatképek a Non Stop című magazinműsorból

13 Pusztai, 2017.161.

Forrás: TiszapART Televízió

A magazinműsorok felépítése

Mint műfaj a magazin igen sokféle műsort foglalhat magába. Vannak olyan jellegű magazinok, ahol a műsorvezetők szerepe csupán annyi, hogy felkonferálják az anyagokat. Más magazinokban, mint házigazdák szerepelnek, esetleg stúdióbeszélgetéseket folytatnak, vagy valamilyen cselekvésbe – például főzésbe, kézműveskedésbe – is bekapcsolódnak. A különféle magazinműsorok felépítése, szerkezete és hossza is igen változó.¹⁴

„Egy új kezdet” kiállítás megnyitó a TIK-ben – anyag a Non Stop című magazinműsorban, a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=tCZ2Zs2snWU>

KOMM MIT TUD - Tehetséges hallgatók estje – anyag a Non Stop című magazinműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=t4-GhHxfZcl>

Kosárlabda és egyetemi élet, összehangolva – a Non Stop című magazinműsor sporttal foglalkozó rovata a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=DBOWcRyf6DI>

Wittner Mária az '56-os forradalomról – anyag a Non Stop című
magazinműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=RhGsBCEWTy4>

Zsonglőrködés és szociális cirkusz – anyag a Non Stop című
magazinműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=VtrHO0mrzYU>

A hallgatók betekintést nyernek a TiszapART Televízió magazinműsorainak elkészítésébe. Megfigyelhetik a szerkesztési elveket, azt a munkát, ahogyan a szerkesztő-riporter különböző elemekből felépíti a magazinműsorba készülő anyagot. Láthatják azt is, ahogyan több anyagból összeáll a vetítésre kész adás.

Elemzésre választható anyagok:

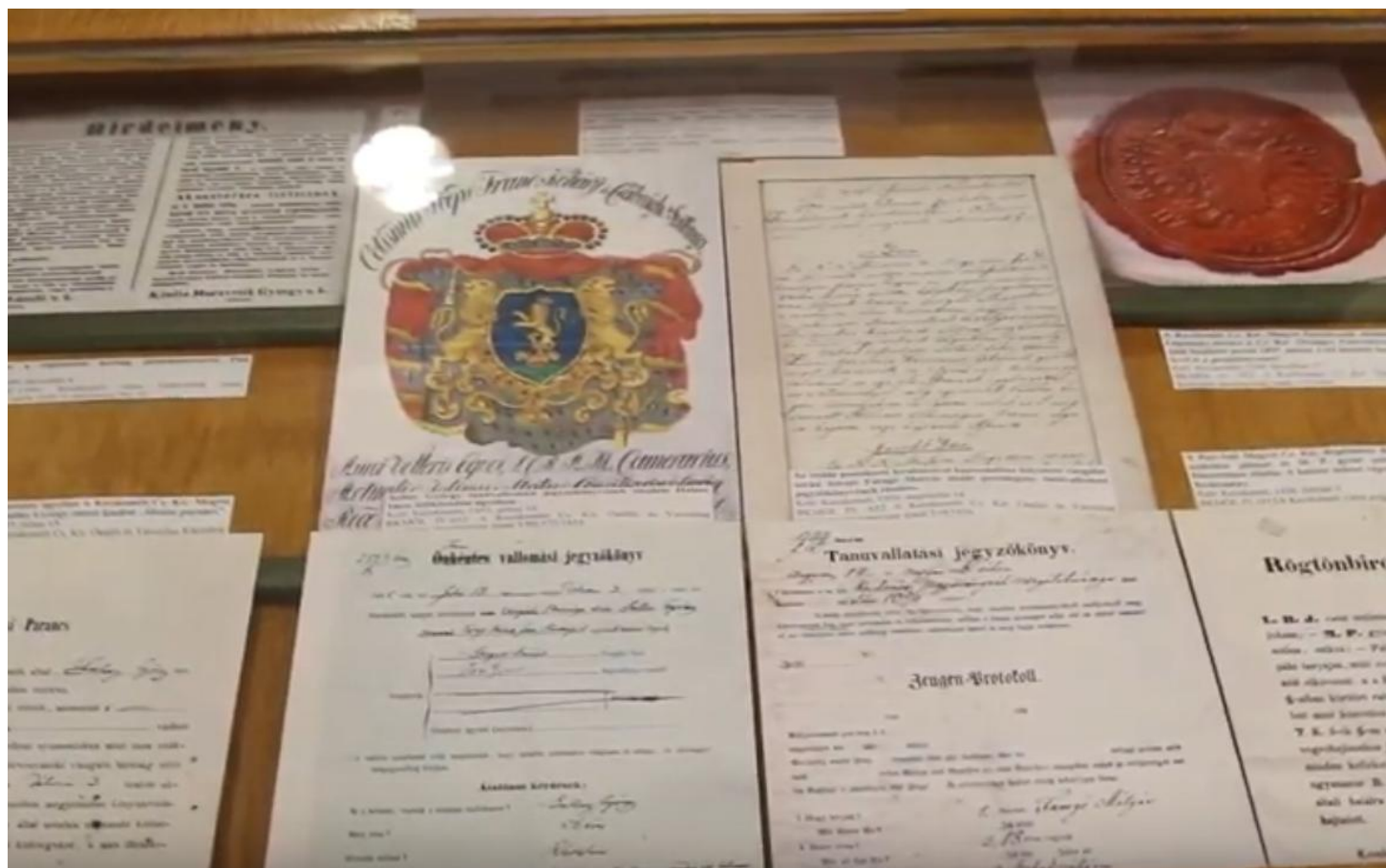
<https://hetikozelet.wordpress.com/>

Gulyás László könyvének bemutatója – anyag a Heti Közélet
című magazinműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: https://www.youtube.com/watch?v=rVeUMbw_8z0

A 23. Őszi Kulturális Fesztivál megnyitója – anyag a Heti Közélet című magazinműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=xtwit-9jaCk>

Bíróságtörténeti kiállítás a Szegedi Ítéltáblán – anyag a Heti Közélet című magazinműsorban a TiszapART Televízióban
 Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=JdUk2Nn5Q9U>

65. Vásárhelyi Őszi Tárlat – anyag a Heti Közélet című
magazineműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=d6MELCMNLtA>

Kínai sarok átadása Szőregen – anyag a Heti Közélet című magazinműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=PPUoM4hvjFw>

Csongrád Megyei Levéltári Nap – anyag a Heti Közélet című
magazineműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: https://www.youtube.com/watch?v=a2YbAkHf_n0

Szeged Folyóirat lapszámbemutató – anyag a Heti Közélet című
magazinműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: https://www.youtube.com/watch?v=fOb9kDzP_NA

„Színház az egész világ...” – képeslap-kiállítás – anyag a Heti Közélet című magazinműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: https://www.youtube.com/watch?v=D-4K_AypHHI

Perspektívák kiállítás – anyag a Heti Közélet című
magazinműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=975p6xXbv9s>

Beszélő holtak kiállítás – anyag a Heti Közélet című
magazinműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=a8zUGEMQA48>

A rózsza reneszánsza kiállítás – anyag a Heti Közélet című
magazineműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=lbTREnCGQM4>

Arany és ezüst kiállítás – anyag a Heti Közélet című
magazinműsorban a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=I7JIQV03AaA>

A televíziós riport

„A riport egy olyan műfaj, amely egy jelenséget, problémakört, eseményt, helyzetet, közösséget komplex módon mutat be.” Készítője felderít, elemez, értékel, és általánosít. Cél, hogy élményt adjon, aminek hatására a néző beleéli magát az adott helyzetbe, és a problémát, jelenséget belülről látja. Meghatározó, központi eleme a sztori, de a történet mellett legalább olyan fontosak a szereplők és a helyszín. Többnyire emberközpontú szemlélet jellemzi és az egyéni sorsok iránti érzékenység.¹⁵

A riportba a művészet is belefér: ugyanúgy ahogy az operatőr hozzányúlhat a „filmművészet magasságait idéző képi ábrázolásmódhoz”, úgy a szerkesztő is felhasználhatja a szépirodalmi eszközöket a narrátorszövegek megírása során.¹⁶ Ide kíváncsoznak Szigethy András szavai, aki úgy véli „a sajtóműfajokat aszerint is két csoportra lehet osztani, hogy (1.) a világot magyarázzák, vagy (2.) ábrázolják. Nem véletlen, hogy a magyarázó csoport csúcsát reprezentáló esszé a tudomány, a tudományosság eszközeivel is nagymértékben él, míg a riport a szépirodalom irányába mutat.”¹⁷

16 Pusztai, 2017.162.

17 Szigethy András: A riport. In: Bernáth László (szerk.): *Műfajismeret*. Sajtókönyvtár, Sajtóház Kiadó, [é. n.] 77.

A televíziós riport összetevői és eszközei

Feladat: *A hallgatók néhány televíziós riport megtekintése után önálló elemző munkával összegyűjtik, milyen jellemzői vannak ennek a műfajnak, milyen eszközöket használhatnak a készítők!*

Megtekintésre javasolt riport: *Al Ghaoui Hesna riportja a Bábel című műsorban a gyermekszépségversenyekről:*

(a videóban 25:44-től)

<https://www.youtube.com/watch?v=PCNamezLIFo>

Az eseményrögzítés és az eseményközvetítés

Az eseményrögzítés fogalma

- Kitelepülő eseményrögzítés
- Stúdiótérben történő eseményrögzítés

A hallgatóknak a kurzus keretében lehetőségük van elkísérni a TiszapART Televízió munkatársait egy-egy külső helyszíni eseményrögzítésre, vagy megfigyelhetik a stúdióbeszélgetések rögzítésének módját.

13. kép
Stúdióbeszélgetés a TiszapART televízióban
Forrás: TiszapART Televízió

Az adások rögzítésének módja

- Élő eseménybemutatás (eseményközvetítés)
- „Élőszerű” eseménybemutatás (eseményrögzítés)
- Vágott eseménybemutatás

14. kép

Sportesemény közvetítése

Forrás: Pixabay.com (ingyenesen letölthető képek tára)

Az eseményrögzítéshez, eseményközvetítéshez szükséges technika

Kamerák

A kamerák által biztosított képkompozíciók:

- Közeli képkompozíciókat biztosító kamerák
- Totálképet biztosító kamerák
- Különleges kompozíciókat biztosító kamerák (pl. plafonra szerelve, padlóra állítva)¹⁸

A kamerák elhelyezése:

- A kamerák állványon is állhatnak, mögöttük az azokat kezelő kameramanokkal.

15. lép
*Kamera állványon, mögötte
a kameraman.*

- Beszélhetünk a kameraman testére szerelt (steadycam) kamerákról, amikor a kameraman folyamatosan mozog és így változatos kompozíciókat ad, illetve a kamerák lehetnek kézben is.
- Fix helyre (pl. plafon) is szerelhetők távvezérlésű kamerák.
- Sínen vagy kránszerkezeten mozgó kamerákkal változatosabbá tehető a felvétel.

16. kép

Kamera vállon, munka közben

Forrás: Pixabay.com (ingyenesen letölthető képek tára)

Mikrofonok

Keverőpult (video switcher és hangkeverő)

17. kép

Panasonic AV-HS410 képkeverő

Közvetítőkocsi

A közvetítőkocsi kivételével a hallgatók megismerkedhetnek az eseményrögzéshez használt technikai eszközökkel.

A stúdióbeszélgetések

A stúdióbeszélgetés fogalmának meghatározása

A Rádióban és televízióban egyaránt alkalmazott stúdióbeszélgetés az elektronikus média egyik műfaja. Napjainkban pedig már az internetes portálokon is megtalálhatóak. Ahogy a neve is elárulja a stúdióbeszélgetés egy stúdiókörülmények között folyó, kamerák és/vagy mikrofonok által rögzített beszélgetés, melynek során a műsorvezető(k) tesz(nek) fel kérdéseket egy vagy akár több vendégnek.¹⁹

Mikor érdemes családot alapítani? – stúdióbeszélgetés
a TiszapART Televízióban

Forrás: https://www.youtube.com/watch?v=HHH2ssN_KuY

ERASMUS ösztöndíjjal Spanyolországban – stúdióbeszélgetés
a TiszapART Televízióban

Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=c81ycoPBfmc>

Funkcionálhat önálló műsorként, de a stúdióbeszélgetés leggyakrabban csak egy része, eleme a műsornak. Vannak olyan műsorok, amelyek több, egymás utáni stúdióbeszélgetésből épülnek fel. Ezeket bejátszásokkal teszik változatosabbá, színesebbé.

18. kép

Stúdióbeszélgetés a Non Stop című műsor részeként a TiszapART Televízióban

Forrás: TiszapART Televízió

Útmutató a televíziózás világához – stúdióbeszélgetés
a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=xF3zDXu-xV0>

Feltörekvő reform hip-hop mozgalom – stúdióbeszélgetés
a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=wYwZgENlz7s>

A The Beast Within zenekarról
– stúdióbeszélgetés a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=INPqW3pYBjs>

A stúdióbeszélgetések alapvető típusai

A stúdióbeszélgetéseket többféleképpen csoportosíthatjuk.

a) Témájukat illetően

- közszolgálati jellegű
- hírháttér
- bulvár
- vélemény
- egyéb magazin – sport, életmód, művészet, stb.²⁰

b) Az adás időpontját illetően

- reggeli beszélgetős műsor
- délelőtti/délutáni
- esti

c) A műsorvezető személyének dominanciáját illetően

- A hírháttér- és egyéb, információorientált stúdióbeszélgetések esetében nem kerülhet előtérbe sem a műsorvezető személyisége, sem pedig a véleménye.²¹

- Jobban előtérbe kerülhet a műsorvezető egyénisége, meglátásai egy mélyenszántóbb, világnézeti, társadalmi, filozófiai kérdéseket taglaló beszélgetés során.
- A show műsorok esetében pedig időnként a műsorvezető személye jobban előtérbe kerül, mint magáé a vendégé.

d) A vendég személyét illetően

- Előfordul, hogy a témához keresünk vendéget (pl. egyetemi tüntetések esetén hívunk egy-egy illetékest a diákok és az oktatáspolitiká részéről).²²

- Időnként a vendég személye adott (például egy nemrég megjelent könyvről annak szerzőjét hívjuk beszélgetni).
- Portrébeszélgetések esetén pedig a vendég személye önmagában a téma.

e) A rögzítés módja szerint

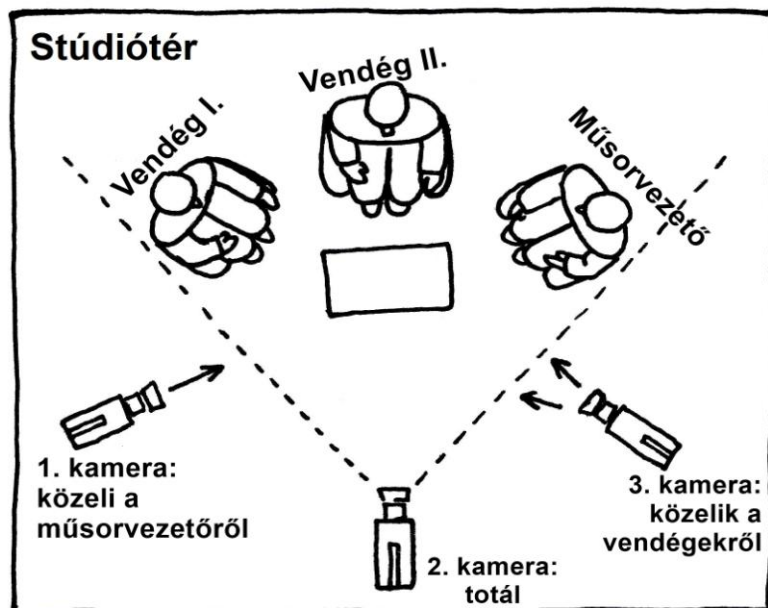
- élő stúdióbeszélgetések
- „élőszerű” stúdióbeszélgetések
- vágott stúdióbeszélgetések²³

A stúdióbeszélgetés erőforrás-szükségei

a) Emberi erőforrás

- A stúdióbeszélgetés lebonyolításához az alábbi személyekre van szükség:
- Szerkesztő
- Műsorvezető
- Kameramanok (általában minden kamera mögé egy-egy ember áll)
- Adásrendező
- Képvágó²⁴

b) Technikai eszközök, berendezési tárgyak

19. kép

A felülnézeti ábra a kamerák elhelyezésének egy lehetséges módját mutatja, amennyiben 2+1 (két vendég + egy műsorvezető) alakos stúdióbeszélgetést kell rögzítenünk 3 kamerával. Így a képvágó egy totálképet váltogathat 3 féle közeli képpel.

Forrás: Pusztai Virág: A televíziós műsorgyártás és műsorszerkesztés gyakorlati alapjai. Szeged, 2017.

A stúdióbeszélgetés előnyei

Feladat: *A hallgatókkal egy stúdióbeszélgetés rögzítésének megfigyelése után közös beszélgetés: Milyen előnyei vannak ennek a műfajnak? Mikor érdemes stúdióbeszélgetést készíteni? Milyen témákat érdemes stúdióbeszélgetés formájában feldolgozni? Milyen tartalmi előkészületeket igényel a stúdióbeszélgetés?*

Szerkesztőségi kooperatív szakmai gyakorlat

Dr. Forró Lajos

EFOP-3.5.1-16 DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI
KÉPZÉSEK, FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSI ÉS SZAKIRÁNYÚ
TOVÁBBKÉPZÉSEK FEJLESZTÉSE

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A tananyag elkészítésében több kollégám segítségére számíthattam.
Külön köszönettel tartozom *Bene Zoltánné Pusztai Virág*
kolléganőmnek a szakmai tanácsokért, segítségért.
Köszönet *Kalmár Tündének* a stilisztikai javításokért,
valamit köszönöm a TiszapART Televízió stábjának, *Bene Zoltánnak* és
Rácz Szabó Viktornak is az odaadó segítséget.

A TiszapART televízió anyagai felhasználhatóak a tananyag-
fejlesztésben, oktatási célokra, a televízió nevének feltüntetésével.
Kereskedelmi forgalomba nem hozhatóak.

A tananyag az alábbi munkák felhasználásával készült:

- Aczél Petra: *Médiaretorika*. Magyar Mercurius, 2012.
- *Film- és médiafogalmak kishoztára*. Korona kiadó, Budapest, 2002
- Horvát János: *Televíziós ismeretek*. Média Hungária, Budapest, 2000.
- Kolosi Péter: A kereskedelmi televíziózás Magyarországon. Corvina, Budapest, 2006.
- Pusztai Virág: *A televíziós műsorgyártás és műsorszerkesztés gyakorlati alapjai*. SZEK-JGYF Kiadó, Szeged, 2017.
- TiszapART Televízió filmes archívuma
- Fotók: saját archívum, Pixabay.com

A kurzus célja

A kurzus célja az, hogy a hallgatók megtapasztalják, milyen csapatmunkát igényel a televíziós műsorkészítés. Lehetőségük nyílik arra, hogy a gyakorlatban kamatoztassák azokat az ismereteket, amelyeket korábban elméletben elsajátítottak. Nem csupán az a cél, hogy gyakorlati munkát végezve önállóan mozgóképes anyagokat készítsenek, hanem arra is nagy hangsúly helyeződik, hogy e munkát olyan, valós elvárások szerint végezzék, amelyenek leendő munkahelyükön is várják majd őket.

Megtapasztalhatják, milyen másokkal összedolgozni, egy adott műsorstruktúrába illeszkedő tartalmakat készítésében részt venni, határidőket betartani. A televíziózásban elengedhetetlen a gördülékeny munkavégzés, és fontos, hogy a munkavállalók képesek legyenek egy szervezet részeként dolgozni, egymás munkáját segítve. Ezt segítheti elő a kooperatív képzés, melynek során a hallgatók a TiszapART Televízió munkarendjéhez alkalmazkodva, egy valós szerkesztőség ritmusát felvéve végzik a munkát.

A kurzus munkamenete

A hallgatók televíziós anyagokat készítenek, melyek közül a legjobbakat levetíti a TiszapART Televízió. Elsősorban egy ifjúsági magazinhoz forgatnak tudósításokat, riportokat, miniportrékat, illetve készítenek stúdióbeszélgetéseket a televízió munkatársainak, mint mentoroknak az irányítása mellett, részben a televízió eszközparkját és stúdióját felhasználva.

A hallgatók 3-4 fős csoportokban végzik a munkát, és csoportonként hétről hétre elkészítenek egy-egy anyagot. Az anyagok elkészítésének lépései:

1. A közös munkamegbeszélésre a hallgatók témaötletekkel érkeznek, és elmondják, hogyan szeretnék megvalósítani a tervezett filmet, milyen munkamegosztásban fognak dolgozni. A forgatási tervnek alkalmazkodnia kell a televízió műsorstruktúrájához, az adott magazin elvárásaihoz, tematikájához, arculatához.
2. A kurzus oktatóinak, illetve a mentoroknak a jóváhagyása után felkészülnek a témából, háttéranyagot állítanak össze. Leszervezik a forgatást, és a mentorok tanácsait meghallgatva összeírják az interjúalanyoknak feltenni szándékozott kérdéseket.

3. A forgatás paramétereit beírják a diszpozíciós táblázatba, jelzik a technikai igényeiket az illetékeseknek.
4. A megbeszélt időpontban leforgatják a nyersanyagot. Visszatérve a kamera memóriakártyájáról a megfelelő helyre másolják a nyersanyagot.
5. A csapat szerkesztő-riportere szkriptelés után megírja a narrátorszövegeket, elkészíti a szerkesztői munkalapot.
6. Közösén felveszik a narrátorszöveget.

7. A csapat vágója a csapat többi tagjának jelenlétében megvágja az anyagot. Ügyelnek arra, hogy betartsák az adott műsor követelményeit az anyag hosszára és arculatára vonatkozóan.
8. A kész anyagokat a hallgatók az oktatókkal és mentorokkal közösen megtekintik, elemzik. Eldöntik, hogy adásképes-e. Szükség esetén javítanak rajta.
9. Amennyiben az anyag adásképes, a hallgatók konzultálnak a gyártásvezetővel, és a megfelelő formátumban a megadott időre leadják neki a kész, feliratokkal ellátott anyagot.

A kurzusra készítendő anyagok

A hallgatók a kooperatív kurzus folyamán többféle anyagot készítenek, melyek elkészítésének minden fázisához kérhetik a televízió munkatársainak tanácsait, véleményét.

Sajtótájékoztató előtt

Forrás: Pixabay.com (ingyenesen letölthető képek tára)

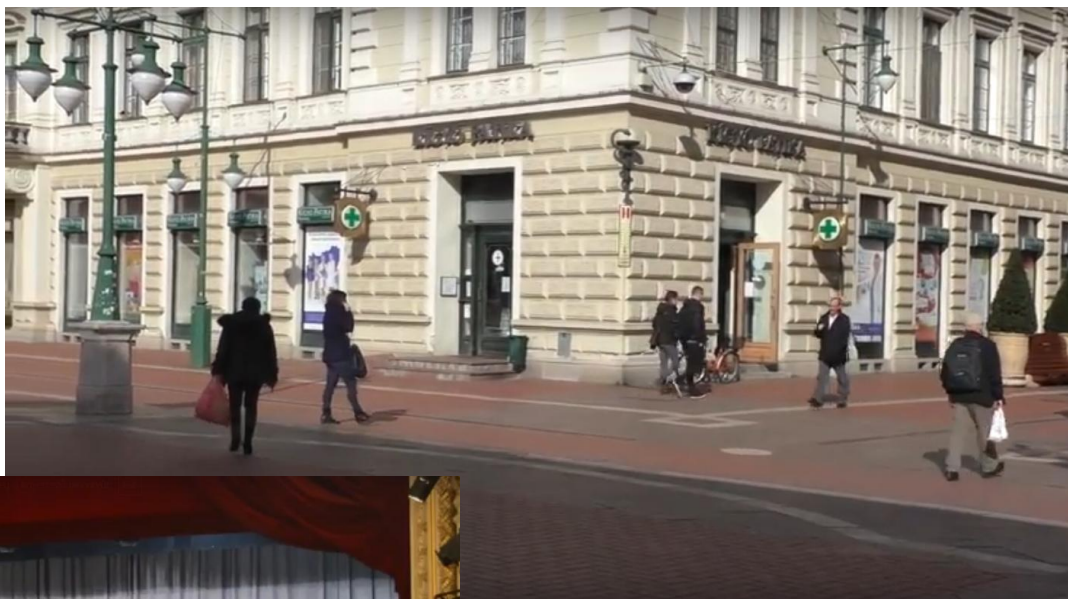
A feladatok:

1 db mini ismeretterjesztő videó

A bevezető feladat egy olyan videó leforgatása, amelynél még nem az adásba kerülés a cél, inkább a hallgatók képességeinek felmérését és a munkára való ráhangolódást szolgálja. Ki kell választaniuk a város egy nevezetességét (épület, szobor, emlékhely, kulturális intézmény, stb.). Kutatómunka révén írnak róla egy kb. 20-30 soros narrátorszöveget. A szöveghez illeszkedve változatos plánokból vágóképeket rögzítenek a nevezetességről, majd zene felhasználásával összevágják az anyagot.

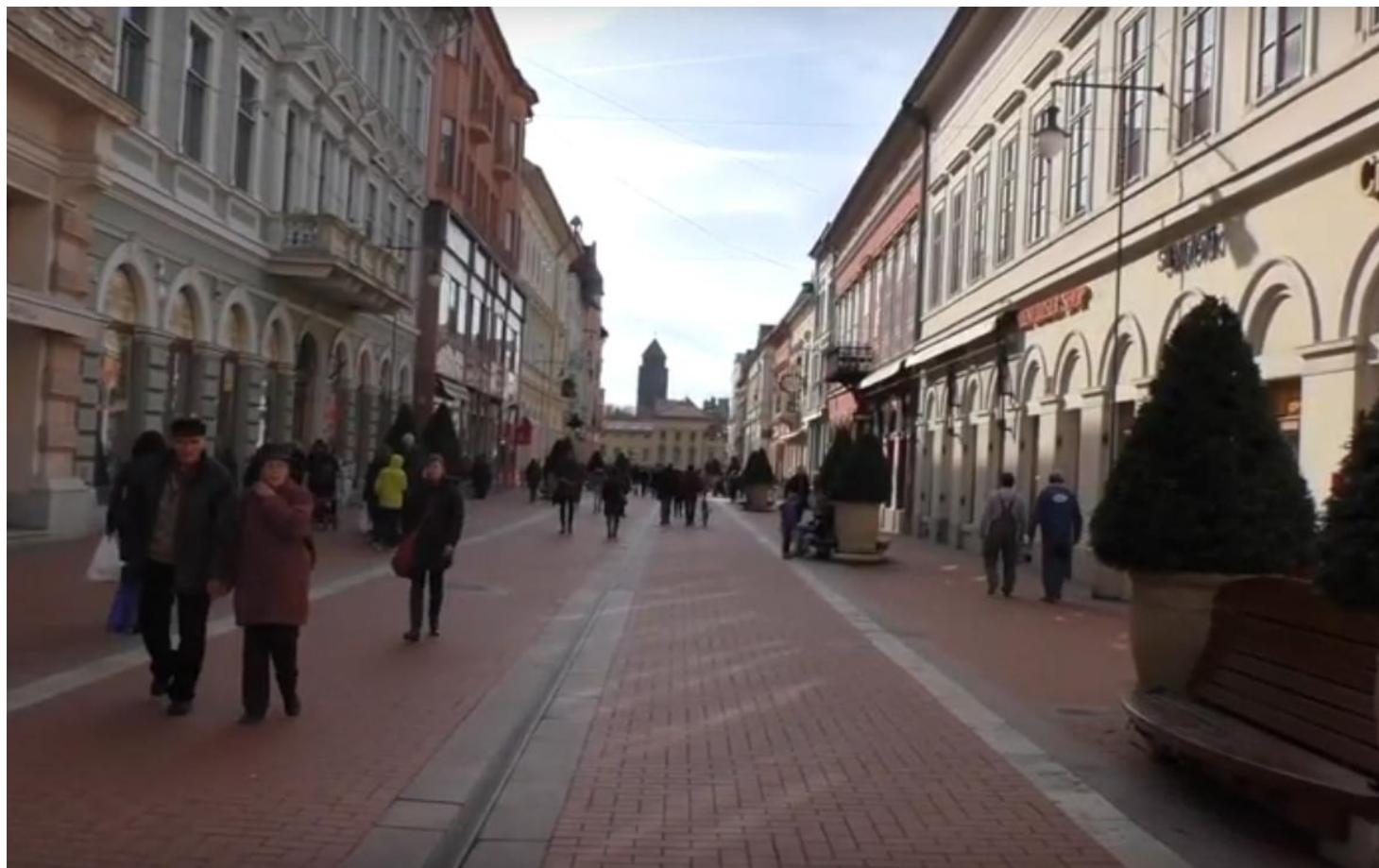
Ismeretterjesztő kisfilm
a Kárász utcáról és a
Klauzál térről

Forrás: TiszapART Televízió

Ismeretterjesztő kisfilm
a Szegedi Nemzeti
Színházról

Forrás: TiszapART Televízió

A Kárász utca és a Klauzál tér
Ismeretterjesztő kisfilm a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=xLjxTXZA428>

A Szegedi Nemzeti Színház
Ismeretterjesztő kisfilm a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=qDJ5LVtwhN0>

2 db stúdióbeszélgetés (min. 7, max. 20 perc)

A mentorokkal való egyeztetés után a hallgatók meghívják a stúdióba a vendégüket/vendégeiket (egy beszélgetéshez maximum 2 vendéget lehet hívni). Alaposan felkészülnek a beszélgetésre. A felvétel rögzítését a stúdió egyik munkatársa irányítja. A hallgatói csoport másik két (vagy három) tagja kameramanként működik közre.

Stúdióbeszélgetés a
TiszapART Televízióban

Forrás: TiszapART Televízió

Stúdióbeszélgetés a TiszapART Televízióban

Forrás: TiszapART Televízió

Román nemzeti ünnep magyar szemmel és az erdélyi magyarság helyzete.

Stúdióbeszélgetés a TiszapART Televízióban

Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=p8V5ZeHYclQ>

15 éves a Szegedi Egyetemi Színház
Hallgatók által készített stúdióbeszélgetés a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=g4ywOiefkTs>

Étkezési szokások a fiatalok körében
Hallgatók által készített stúdióbeszélgetés a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=1ZU-9LF56-g>

A kommunikáció útján
Hallgatók által készített Stúdióbeszélgetés a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=X2BosUYaE5s>

2 db eseményriport (min. 4 perc)

Témája lehet rendezvény, fesztivál, koncert, irodalmi est, színházi est, konferencia, stb. Az anyag középpontjában az esemény, a rendezvény áll. A hallgatók interjút készítenek a szervezőkkel, szereplőkkel vagy más illetékesekkel, és sok színes, változatos vágóképet rögzítenek. A cél az esemény átfogó bemutatása, háttérének feltárása, szereplőinek bemutatása, és az eseményen tapasztalt hangulat érzékeltetése.

Az anyaghoz narrátorszöveget és zenét is felhasználnak. Lehet benne hasznos hang, atmoszféra, belső etűd, vagy akár stand-up is.

Hungarikum Fesztivál – eseményriport a TiszapART Televízióban

Forrás: TiszapART Televízió

Bor Pál Fizikaverseny – eseményriport a TiszapART Televízióban

Forrás: TiszapART Televízió

Hungarikum Fesztivál
eseményriport a TiszapART Televízióban
Forrás: https://www.youtube.com/watch?v=x3K_mVJ1x84&t=31s

Bor Pál Fizikaverseny
eseményriport a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=YBTuxwzBuaY&t=183s>

JGYPK nemzeti felsőoktatási ösztöndíjátadás
eseményriport a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=iCCbzb9XtCs>

Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége megemlékezés
eseményriport a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=8AeLm8tKzvK>

1 db kulturális magazinba készülő anyag (min. 5 perc)

Témája lehet egy alkotói produktum, egy kulturális életben tevékenykedő személy, közösség, műhely, társulat, zenekari formáció, stb. bemutatása. Míg az előző anyagot rendezvényen forgatják, ennél a feladatnál nem egy esemény áll a középpontban. A hallgatóknak nem azt kell bemutatniuk, hogy mi történt, hanem a kulturális értéket kell felmutatniuk a néző számára. Az anyag képi színvonalára itt különösen nagy hangsúlyt kell fektetni, lehetnek benne rendhagyó, érdekes kameraállások, kontrasztos megvilágítás, osztott képernyő, fekete-fehér betétek, illusztratív képek, stb.

Forrás: TiszapART Televízió

Ékszerkészítővel készült anyag a TiszapART Televízióban

Papp Csilla ékszerkészítő
Kulturális magazinba készült anyag a TiszapART Televízióban
Forrás: https://www.youtube.com/watch?v=_0O6wYgxgb0

Magyarkanizsa monográfiája – könyvbemutató
Kulturális magazinba készült anyag a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=Q6-eLQKpo4Y>

Bunda Zsuzsanna fotókiállítása
Kulturális magazinba készült anyag a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=WdxR-JS5ChI>

Mihályfi-gyűjtemény
Kulturális magazinba készült anyag a TiszapART Televízióban
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=17m6u7sLJV8>

(Ha pl. egy kiállításról számolnak be, akkor nem a megnyitón forgatnak, hanem egy külön időpontban találkoznak a művésszel a galériában. A kiállított alkotásokat alaposan, igényesen felvágóképezik, nyugodt körülmények között. Ha egy író/költő könyvéről számolnak be, akkor nem a könyvbemutatóra mennek ki, hanem egy, a könyvhöz illő helyszínen készítenek kreatív, művészi interjúbeállítást. A könyvről inzertek készülnek, és egy erre felkért személlyel vagy szerzővel részleteket olvastatnak fel a könyvből. Ha zenésszel, színésszel készítenek interjút, akkor ellátogatnak egy próbára, és megörökítik a közeget is.)

Fotókiállításról készült anyag a TiszapART Televízióban

Forrás: TiszapART Televízió

A JGYPK fotográfusképzés végzős hallgatóinak kéпкиállítása. Hallgatók által készített kulturális magazinba kerülő anyag a TiszapART Televízióban –
Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=WzzV4WabGM0>

1 db híradós anyag (1-3 perc)

A híradós anyag valamilyen aktuális témát jár körbe.

Kapcsolódhat egy rendezvényhez, de nem feltétlenül.

Legalább két rövid, 1-2 mondatos hangharapást kell, hogy tartalmazzon, lehetőleg két különböző

interjúalanytól. A megszólalót nem szabad vágóképpel

fedni. A narráció kizárólag tényeken alapulhat,

véleményt, saját meglátást nem tartalmazhat. Nem lehet benne szubjektív elem, a narráció alatt nem lehet zene.

Hír a Dankó szobor
koszorúzásáról a
TiszapART Televízióban

Forrás: TiszapART Televízió

A Dankó szobor koszorúzása
hír a TiszapART Televízióban

Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=MT0bQI1U2Ss>

1 db vlog (min. 3, max. 10 perc)

Hogyan készülünk az
egyetemi bulikra – vlog

Forrás: TiszapART Televízió

**1 db szabadon választható műfajú és témájú
(de ifjúsági magazinban leadható) anyag**

Készülődés az esti buliba
Hallgatók által vlog a Non Stop című ifjúsági műsorba – TiszapART Televízió
Forrás: https://www.youtube.com/watch?v=koEY_he0EEk

A kurzuson nyújtott teljesítmény értékelése

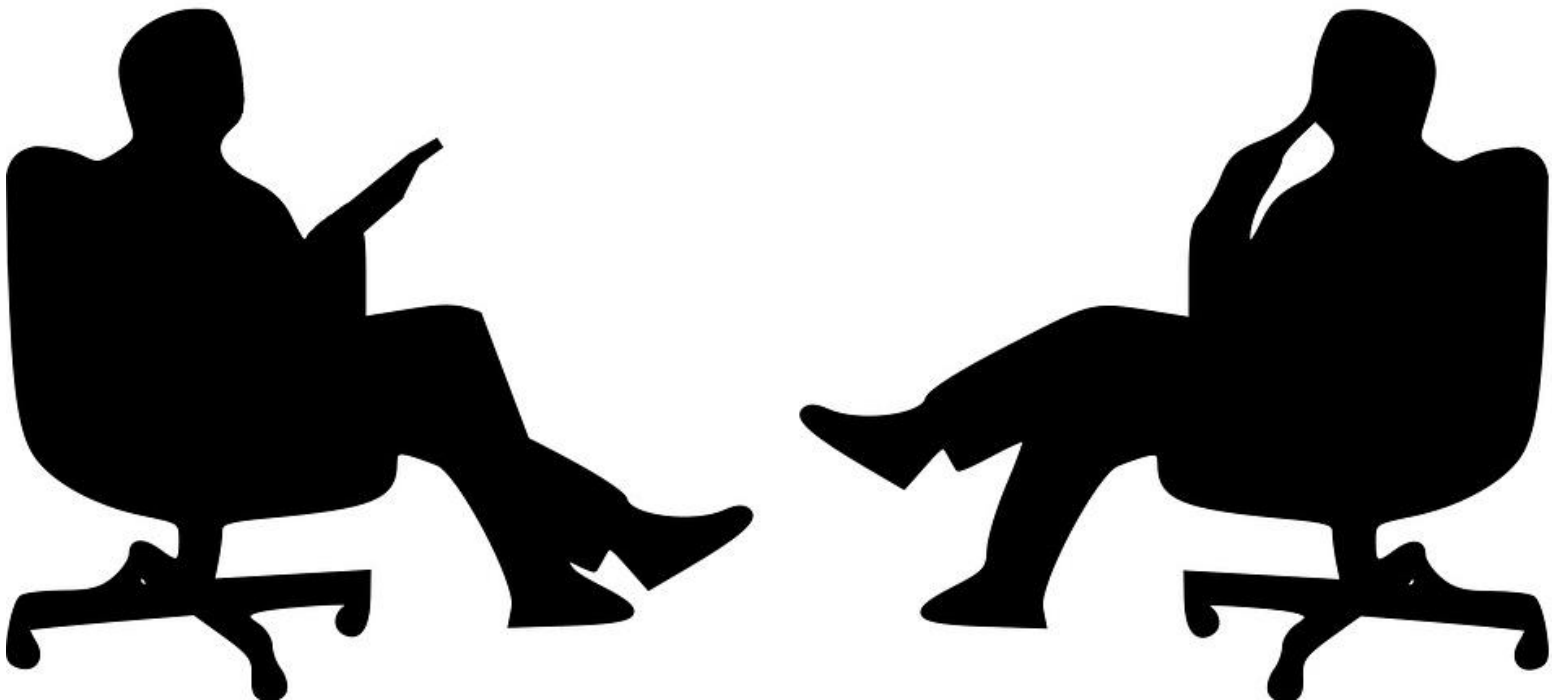
A hallgatók minden héten részjegyet kapnak az adott héten nyújtott teljesítményükre. Az elkészített anyagok elemzése és értékelése után az oktató megállapítja, ki milyen jegyet kap az anyagra. Az egyes csoportok tagjai nem feltétlenül kapják ugyanazt a jegyet, hiszen elképzelhető, hogy egy-egy anyag esetében a vágói munka bravúros, míg a szerkesztői gyenge, vagy fordítva. A kurzus végén a jegyek átlaga számít, kétes jegy esetén a teljes gyakorlat folyamán mutatott egyéni fejlődést, illetve a tanúsított hozzáállást veszi figyelembe az oktató.

Várható eredmények

A kurzus hozzájárul ahhoz, hogy a hallgató rendelkezzen a televíziós műsorkészítéshez kapcsolódó alapvető általános és szakspecifikus, strukturált ismeretekkel, képes legyen a televíziós műsorkészítés feladatainak megoldására, a szükséges módszerek és eszközök kiválasztására, alkalmazására, a vezetők munkáját segítő asszisztensi feladatok ellátására és a munkavállalással kapcsolatos önálló döntésekre.

A kooperatív gyakorlat elősegítheti a minőségi szakmai munkavégzés melletti elkötelezettséget valamint azt, hogy a hallgató nyitottá váljon a televíziós műsorkészítés elméleti alapjainak, módszereinek, új eredményeinek, innovációinak megismerésére, elfogadja szakmája társadalmi szerepét, értékeit, és megbecsülje munkatársai tevékenységét.

Foglalkozástervek

1. foglalkozás: Ismerkedés a stúdióval és a technikai eszközökkel

A foglalkozás célja:

A kooperatív képzésnek köszönhetően a hallgatóknak lehetősége nyílik, hogy közelebbi kapcsolatba kerüljenek a televízió stúdiójával és technikai eszközeivel.

A televízió munkatársai megmutatják nekik a technikaparkot, a különböző munkafolyamatok színhelyeit, a stúdiót és a díszleteket. A cél az, hogy a leendő televíziós műsorkészítők képet kapjanak arról, milyen terekre és eszközökre van szükség a gördülékeny műsorkészítéshez.

A foglalkozás folyamán a hallgatók körbejárják a stúdiót, megismerkednek az alábbiakkal:

Feladat

Alapvető technikai eszközök

1. Kamerák, állványok

SONY NEX FS700E L1

Canon-xh-a1s videokamera

Canon EOS5D

Manfrotto_504HD

A TiszapART Televízió és az SZTE JGYPK Mozgóképgyártó és Oktatási Stúdió által használt kamerák és statívek.

2. Mikrofonok (riportermikrofonok, csiptetős mikrofonok, iránymikrofonok)

Elektro voice RE 50b

AKG-C417L Csiptetős mikrofon

3. Lámpák (fejlámpák, led tablók, halogén tablók vagy spotlámpák igény szerint)

Hensel C-Light 1000 multivoltage

Ianairo Solaris fresnel lámpa

Hensel C-Light 2000 vaku szett

4. Rögzőtő tárhelyek (kazetták, memóriakártyák, winchesterek)
5. Kábelek (hang-, video-, áram- és adatkábelek)
6. Keverőpultok (kép, hang és fény keveréséhez)

HS-550 Datavideo

7. Kameramozgató eszközök (slider, steadycam, krán igény és lehetőség szerint)
8. Táskák a kameráknak, állványoknak, egyéb felszerelésnek a biztonságos hordozhatóságért és tárolásért
9. Számítógépek, laptopok és tartozékaik, megfelelő (ún. színhelyes) monitorokkal
10. Szoftverek (vágáshoz, utómunkához, szövegszerkesztéshez, DVD-íráshoz, stb.)
11. Vágóprogram, utómunka szoftverek – természetesen jogtisztta hozzáféréssel.

Adobe Premiere vágóprogram felülete

A gyakorlat során bejárt és megismert munkateretek

1. A műsorok felvételére alkalmas, hangszigetelt stúdiótér.
2. Narrátorfülke, ahol az összekötőszövegek felmondása történik.
3. Szerkesztőség anyaggyűjtéshez, szkripteléshez, illetve a szerkesztők itt készítik el a szerkesztői munkalapokat, adminisztrálhatnak, stb.
4. Helyiségek a vágói munkához – több kisebb helyiség a célnak jobban megfelel, mert ha több munkaállomáson zajlik vágás ugyanabban a térben, akkor a kiszűrődő hangok miatt zavarják egymás munkáját.

5. Iroda a vezetőség, a gazdasági és marketinges munkatársak számára.
6. Vendégek és partnerek fogadására alkalmas terület, tárgyaló.
7. Öltöző és mellékhelyiségek, ahol a vendégek és a műsorvezető felkészülhetnek a képernyős szereplésre, ahol frizurájuk és sminkjük elkészülhet.

Alapvető berendezési tárgyak és egyéb hozzávalók

1. számítógépek, laptopok, nyomtató, telefon, televíziókészülék
2. munkaasztalok, székek, polcok, szekrények
3. irodaszerek, takarítóeszközök
4. gépkocsi

A gyakorlat során megismert stúdiótér és díszletek

1. Pult és hozzá tartozó székek a hírműsorok felkonferálószövegeinek felvételéhez, hírháttér beszélgetések lebonyolításához.
2. Fotelek, asztalkák, kanapék, melyek segítségével megteremthető a hangulat a magazinműsorok beszélgetéseihez.
3. Dekorációs eszközök, tálak, vázák, kaspók, stb.
4. Mozgatható és változatosan összerakható panelek, molinók, falak, paravánok, polcok
5. Szőnyegek, párnák, textíliák
6. Virtuális stúdió, bluebox technika

2. foglalkozás: A televízió személyzeti struktúra megismerése, feladatok és felelősségi körök megismerése

A foglalkozás célja

A hallgatók megismerkednek a televíziók jellemző organogramjával, majd részleteiben megismerik, milyen munkát végeznek a televízió egyes munkatársai. Fontos cél, hogy a leendő televíziós műsorkészítők átlássák, hogyan oszlanak meg a feladatok és felelősségek, ki kinek tartozik elszámolással az elvégzett munkáért.

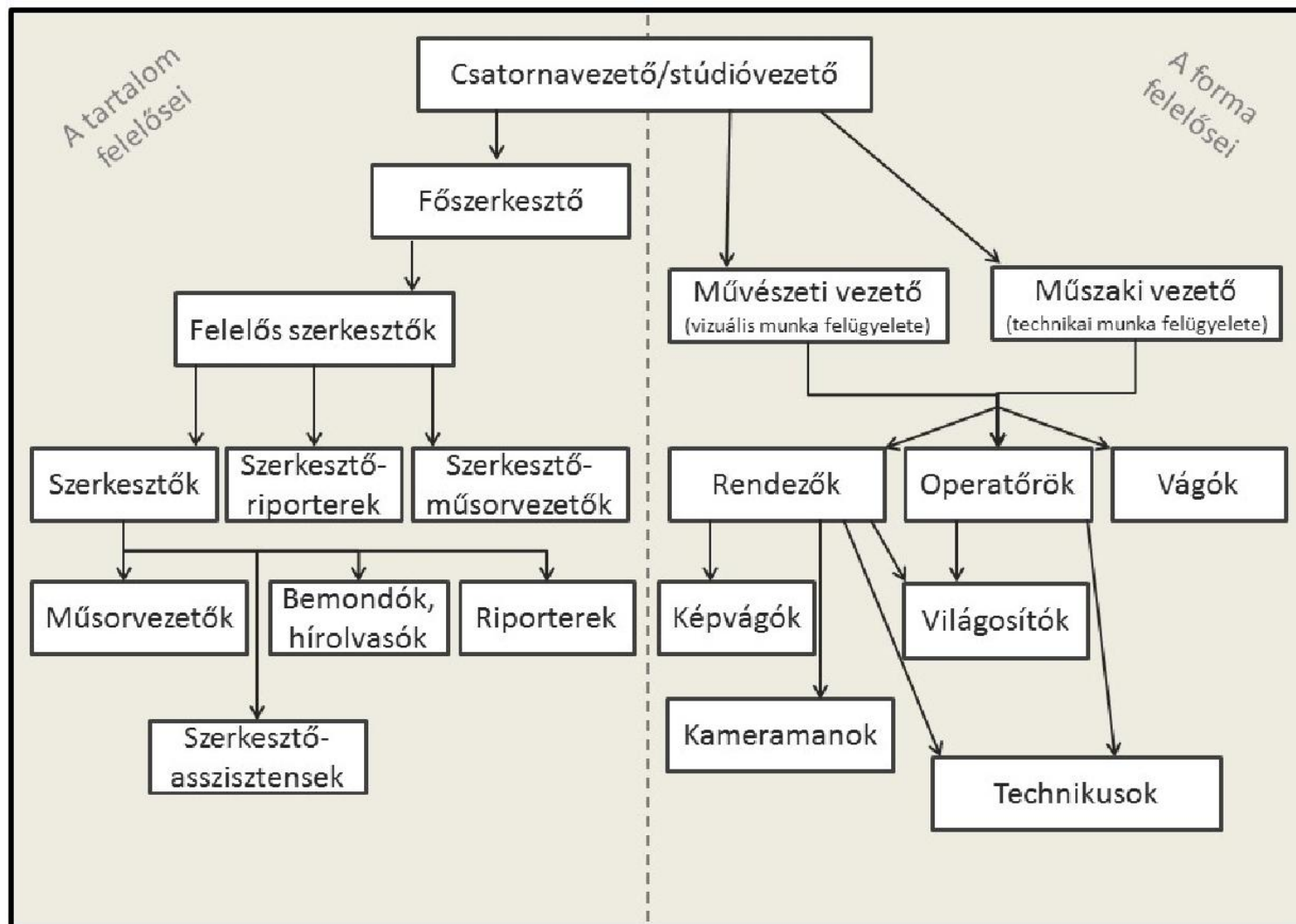
Forrás: Pixabay.com (ingyenesen letölthető képek tára)

Feladat

Feladat:

A foglalkozás során a hallgatók megismerkednek az egyes posztokon dolgozó munkatársakkal, alkalmuk nyílik megfigyelni a munkájukat. Egy kis televíziónál nem biztos, hogy valamennyi posztra külön ember jut, ám a posztokhoz tartozó feladatokat át tudják tekinteni. Ehhez az alábbi ábra nyújt segítséget:

A gyakorlat során megismert posztok és feladatkörök:

A tartalomért felelős posztok²⁵

- Főszerkesztő
- Felelős szerkesztő
- Televíziós műsorszerkesztő
- Riporter
- Szerkesztő-riporter
- Műsorvezető
- Szerkesztő-műsorvezető
- Hírolvasó
- Bemondó és állomáshang, narrátor

A formáért felelős posztok²⁵

- Művészeti vezető, kreatív igazgató
- Műszaki vezető
- Adásrendező
- Képvágó
- A televíziós operatőr
- Kameraman
- Vágó
- Világosító
- Díszlettervező, díszletépítő
- Technikus
- Sminkes, öltöztető, fodrász

Tartalom és forma találkozása²⁶

- Televíziós rendező
- Gyártásvezető

Egyéb

- Gazdasági szakemberek, könyvelők, asszisztensek, marketingesek, stb.

3. foglalkozás: Hogyan lesz az információból televíziós anyag?

A foglalkozás célja:

Fontos, hogy a televíziós műsorgyártásban dolgozó szakemberek átlássák, hogy mi történik az információval, amíg mozgóképpé változik és látható lesz valamelyik televízió képernyőjén. A hallgatók áttekintést kapnak az egyes munkafázisokról – az előkészületektől a sugárzásig.

Forrás: Pixabay.com (ingyenesen letölthető képek tára)

Feladat: *A félév során elkészítendő videók esetében a hallgatóknak a munka valamennyi fázisánál jelen kell lenniük, fokozottan ügyelve arra, hogy sem az előkészítő fázis részei, sem az ellenőrzés ne maradjon ki. A munka ritmusát illetően alkalmazkodniuk kell a televízió elvárásaihoz. . A foglalkozás során egy televíziós anyag útját figyelemmel kísérik az előkészületektől a sugárzásig, az alábbi fázisok megismerésével:*

Előkészületek

- Tartalmi felkészülés
- A forgatás leszervezése
- A forgatás diszponálása
- Technikai előkészületek
- Egyeztetés, megbeszélés a stáb tagjaival

A forgatás menete

- Információszerzés
- Interjúkészítés
- Vágóképezés
- Stand-up vagy riporter szereplés rögzítése

Szerkesztés

- A nyersanyag másolása, gondos tárolása
- Szkriptelés
- A szerkesztői munkalap elkészítése
- Munkalap ellenőrzése, felelős szerkesztő jóváhagyása

A narrátorszöveg és a felkonferáló szöveg rögzítése

- A narráció rögzítése
- A felkonferáló szöveg rögzítése

Utómunka

- Zene kiválasztása
- Főcím készítés

Főcímek a TiszapART Televízióban

Jeles napok – főcím a TiszapART Televízióban

Identitás – főcím a TiszapART Televízióban

- Vágás
- Speciális effektek elkészítése, feliratozás
- Ellenőrzés
- Kiexportálás
- Az adás összeállítása az egyes anyagokból

Sugárzás

Stáblista és insertek a
TiszapART Televízióban

Forrás: TiszapART Televízió

Kulturális műsor stáblistája a TiszapART Televízióban

KRNÁCS ANDRÁS

szakvezető

Névinzert a TiszapART Televízióban

4. foglalkozás: Mozgóképes alapismeretek alkalmazása

A foglalkozás célja:

A hallgatóknak hasznosítaniuk kell a korábbi kurzusok során elsajátított mozgóképkészítési ismereteket.

A gyakorlatban kell alkalmazniuk a megtanult plánokat: nagytotált, kistotált, egész alakos, fél alakos plánt, tág és szűk szekondot, szuper plánt és premier plánt kell készíteniük, bizonyítva, hogy ismerik ezek jellemzőit!

Feladat:

A hallgatók 3 fős csoportokat alkotnak. Ki kell választaniuk a város egy nevezetességét (épület, szobor, emlékhely, kulturális intézmény, stb.). Kutatómunka révén írnak róla egy kb. 20-30 soros narrátorszöveget. A szöveghez illeszkedve változatos plánokból vágóképeket rögzítenek a nevezetességről, majd zene felhasználásával összevágják az anyagot. Ennél a feladatnál még a fix kompozícióknak kell dominálniuk, a kameramozgásokat egyelőre mellőzzük. Ügyeljünk a harmonikus, átgondolt kompozíciókra!

A feladat értékelése:

Közös megtekintés és értékelő beszélgetés után a feladatot megadott szempontok alapján pontozza a mentor.

Maximálisan 30 pont adható.

Az érdemjegyek az alábbiak szerint alakulnak:

10-15 pont: elégséges (2),

16-20 pont: közepes (3),

21-25 pont: jó (4),

26-30 pont: kiváló (5)

Az elkészült videó értékelésének szempontjai az adható pontszámokkal:

Narrátorszöveg megfogalmazásának minősége,
informativitása: 5 pont

Rögzített plánok sokfélesége: 5 pont

Képkompozíciók: 5 pont

Plánok megfelelő egymásra vágása: 5 pont

Vágás illeszkedése a szöveghez és a zenéhez: 5 pont

Összhatás, vizuális harmónia: 5 pont

5. foglalkozás: Vlog készítése

A foglalkozás célja:

A hallgatóknak hozzá kell szokniuk a kamera előtti szerepléshez. Ennek kiváló eszköze lehet a korosztályukban igen kedvelt mozgóképes műfaj, a vlog! A feladat során alkalmazniuk kell a korábbi kurzusok során elsajátított beszédtechnikai, műsorvezetési ismereteket, ugyanakkor a képi világ élvezhetőségére is figyelmet kell fordítaniuk. A feladat a kreatív vágás gyakorlására is alkalmat ad.

Feladat:

A hallgatók 3 fős csoportokban dolgoznak. Közös kiválasztják a vlog témáját, amely szabadon választható, de fontos kritérium, hogy a huszonéves, hallgatói korosztály körében közérdeklődésre számot tartó dolgokról szóljon.

Figyelmet kell fordítani a változatos, élvezhető vizuális megoldásokra.

A feladat értékelése:

Közös megtekintés és értékelő beszélgetés után a feladatot megadott szempontok alapján pontozza a mentor.

Maximálisan 30 pont adható.

Az érdemjegyek az alábbiak szerint alakulnak:

10-15 pont: elégséges (2),

16-20 pont: közepes (3),

21-25 pont: jó (4),

26-30 pont: kiváló (5)

Az elkészült videó értékelésének szempontjai az adható pontszámokkal:

Témaválasztás relevanciája: 5 pont

Műsorvezetői (vlogger) szereplés: 10 pont

Operatőri munka kreativitása: 5 pont

Vágás során tanúsított kreativitás: 5 pont

Összhatás: 5 pont

6. foglalkozás: Híryanag készítése és a szerkesztői munkalap használata a gyakorlatban

A foglalkozás célja:

A korábbi kurzusok során a hallgatók megtanulták, hogyan kell kinéznie egy szerkesztői munkalapnak, mi mindennek kell szerepelnie rajta. A kooperatív gyakorlat során e tudást alkalmazni is kell! (Segítségképpen a hallgatók kapnak néhány munkalap-mintát és sablont.) A munkalapírás gyakorlásához ideális, ha egy-egy híradós anyagot forgatnak le majd szerkesztenek és vágnak meg!

Feladat:

A hallgatók 3 fős csoportokban dolgoznak. Ki kell választaniuk egy arra alkalmas témát, amelyből híradós anyagot forgatnak. A híradós anyag valamilyen aktuális témát jár körbe. Kapcsolódhat egy rendezvényhez, de nem feltétlenül. Legalább két rövid, 1-2 mondatos hangharapást kell, hogy tartalmazzon, lehetőleg két különböző interjúalanytól. A megszólalót nem szabad vágóképpel fedni. A narráció kizárólag tényeken alapulhat, véleményt, saját meglátást nem tartalmazhat. Nem lehet benne szubjektív elem, a narráció alatt nem lehet zene.

Az anyaghoz szerkesztői munkalapot kell készíteni, amelyet a mentorok még vágás előtt megnéznék, szükség esetén korrektúráznak. A vágó a munkalap alapján dolgozik.

A feladat értékelése:

Közös megtekintés és értékelő beszélgetés után a feladatot megadott szempontok alapján pontozza a mentor. Maximálisan 30 pont adható. Az érdemjegyek az alábbiak szerint alakulnak: 10-15 pont: elégséges (2), 16-20 pont: közepes (3), 21-25 pont: jó (4), 26-30 pont: kiváló (5)

Az elkészült videó értékelésének szempontjai az adható pontszámokkal:

Témaválasztás relevanciája: 5 pont

Szerkesztői munkalap minősége: 5 pont

Híryananyagok jellemzőinek betartása, objektivitás, informativitás: 5 pont

Plánok változatossága: 5 pont

Kompozíciók és kameramozgások igényessége: 5 pont

Vágói munka: 5 pont

7. foglalkozás: A hangharapás-technika gyakorlása

A foglalkozás célja:

A hangharapástechnika (másképpen: soundbite-technika) az amerikai újságírásban jelent meg először. Lényege tíz másodperces, egy-két mondatos részlet kivágása („kiharapása”) egy hosszabb interjúból. A riportalany által elmondott további részt narrációban mondják el a néző számára. *„A hangharapás részben a tömörítést, részben a hitelesítést szolgálja.”* A hallgatók már a híradós anyag készítése során is alkalmazták a technikát, de ezúttal különös figyelmet kell fordítaniuk a narráció és a hangharapások viszonyára.

Feladat:

A hallgatók 3 fős csoportokban dolgoznak. Egy tetszőleges témájú, ifjúsági magazinműsorba készülő anyagot kell leforgatniuk. Az anyaghoz legalább egy interjút is készíteniük kell, amely lehet hagyományos vagy szituációs jellegű, ezen kívül ún. „hasznos hangot” is rögzíthetnek. A bevágható hangharapások fajtái a következők lehetnek:

a) ***Hagyományos interjúból kiválasztott részlet***

Legtöbb esetben a hagyományos kompozícióban rögzített interjúk szolgálnak nyersanyagként a hangharapásokhoz.

Klasszikus interjúbeállítás

Forrás: Pusztai Virág: A televíziós műsorgyártás és műsorszerkesztés gyakorlati alapjai. Szeged, 2017.

b) Szituációs interjúból kiválasztott részlet („atmo”)

A riporter nem klasszikus beállításban, az elé tartott mikrofonba beszélteti interjúalanyát, hanem valamilyen cselekvés közben, egy bizonyos szituációban.

Szituációs interjú kompozíciója

Forrás: Pusztai Virág: A televíziós műsorgyártás és műsorszerkesztés gyakorlati alapjai. Szeged, 2017.

c) Hasznos hang

Hasznos hangnak nevezzük a nyilvános megszólalások során rögzített nyersanyagot. A megszólaló nem riporterre kérdésre válaszol, hanem az adott rendezvény – sajtótájékoztató, kiállítás-megnyitó, ünnepség, díjátadó – keretében nagyközönség előtt szólal meg.

*Hasznos hang rögzítésének
jellegzetes kompozíciója*

A megfelelő interjúrészletek kiválasztása

Hangharapáshoz olyan részletet érdemes választanunk, melyben az interjúalany a véleményét, a nézetét közli, valami olyan információ, ami az ő szájából hangzik igazán hitelesen. Az interjúalany által elmondott adatszerű, tárgyilagos tények, objektív elemek inkább narráció formájában szerepeljenek az anyagban. Ilyenek a ***Ki? Hol? Mikor? Mit?*** kérdésekre adott válaszok.

Eseménytudósítás készítése közben ajánlatos belefogalmazni a narráció szövegébe azt, hogy mikor és hol kerül sor a rendezvényre, eseményre, illetve ki a szervező, a rendezvény neve, főbb résztvevők. Olyan információk, amelyekhez nincs szükség riportalanyra.

A ***Miért? Hogyan? Mi célból?*** kérdésekre adott válaszokat érdemes hagynunk, hogy az interjúalany szájából hangozzanak el. Kérdezzük ki a az adott esemény jelentőségéről, illetve a jövőben elérni kívánt célokról.

A feladat értékelése:

Közös megtekintés és értékelő beszélgetés után a feladatot megadott szempontok alapján pontozza a mentor.

Maximálisan 30 pont adható.

Az érdemjegyek az alábbiak szerint alakulnak:

10-15 pont: elégséges (2),

16-20 pont: közepes (3),

21-25 pont: jó (4),

26-30 pont: kiváló (5)

Az elkészült videó értékelésének szempontjai az adható pontszámokkal:

Szerkesztői munkalap minősége: 5 pont

Hangharapások és narráció viszonya, koherenciája: 5 pont

A hangharapásként bevágott szöveg tartalma: 5 pont

Interjú és hasznos hang képkompozíciója: 5 pont

Plánok változatossága, kompozíciók és kameramozgások igényessége: 5 pont

Vágói munka: 5 pont

8. foglalkozás: A televíziós dramaturgia és a szerkesztett televíziós anyag felépítése

- A kooperatív kurzus lényeges szerepet tölthet be a hallgatók dramaturgiai érzékének fejlesztésében. A leendő szerkesztőknek egy anyag összeállítása során ügyesen kell bánnia az alapelemekkel, építőkövekkel.
- A nézőhöz eljutó információk sorrendjét és szerkezeti elrendezését a televíziós dramaturgia határozza meg. Ennek segítségével alakul ki egy kép a nézőben, amit a szerkesztő, illetve rendező elétár.
- A televízió legtöbbször valóságos, azaz megtörtént eseményeket dolgoz fel, vagyis tulajdonképpen történetet mesél úgy, hogy közben objektivitásra törekszik.

A figyelem fenntartására végett ívet ad a történetnek, a szükséges információkat pedig átfogóan adja át. Ellentétben a nyomtatott sajtóval, ahol a hír légyegét az első részben (lead) közöljük az olvasóval.

A változatos szerkezetű anyag általában jobban leköti a néző figyelmét, ezért elengedhetetlen az eszköz palettájának áttekintése. Ezeket nem csak ismerniük, de használniuk is kell a hallgatóknak saját anyagaik elkészítésekor! A félév folyamán valamennyi szerkezeti építőkö használata ki kell próbálniuk! Erre kiváló alkalmat teremt az eseménytudósítások elkészítése!

Feladat:

A hallgatók 3 fős csoportokban eseménytudósítást készítenek! A téma lehet rendezvény, fesztivál, koncert, irodalmi est, színházi est, konferencia, stb. Az anyag középpontjában az esemény, a rendezvény áll. A hallgatók interjút készítenek a szervezőkkel, szereplőkkel vagy más illetékesekkel, és sok színes, változatos vágóképet rögzítenek. A cél az esemény átfogó bemutatása, háttérének feltárása, szereplőinek bemutatása, és az eseményen tapasztalt hangulat érzékeltetése.

Az anyagnak a következő „szerkezeti építőkövekből építőkövekből” kell összeállítaniuk, melyek közül legalább hatot szerepeltetni kell az anyagban:

- Felkonferáló szöveg
- Hangharapás
- Hasznos atmoszféra
- Stand up
- Narráció
- Belső etűd -
- Time-lapse
- Animáció

- Wish
- Archív anyag, amatőr felvétel használata, fotók „mozgatása”
- Lekonferáló szöveg

A feladat értékelése:

Közös megtekintés és értékelő beszélgetés után a feladatot megadott szempontok alapján pontozza a mentor. Maximálisan 30 pont adható. Az érdemjegyek az alábbiak szerint alakulnak: 10-15 pont: elégséges (2), 16-20 pont: közepes (3), 21-25 pont: jó (4), 26-30 pont: kiváló (5)

Az elkészült videó értékelésének szempontjai az adható pontszámokkal:

Témaválasztás relevanciája: 5 pont

Szerkesztői munka, szerkezet változatossága: 5 pont

Plánok változatossága: 5 pont

Kompozíciók és kameramozgások igényessége: 5 pont

Vágói munka: 5 pont

Összhatás, vizuális harmónia: 5 pont

9. foglalkozás: Riporteri szereplés

A foglalkozás célja:

A riporteri szereplés mint dramaturgiai elem

- A riporter aktív részese, szereplője az anyagnak.
- A riporter egyáltalán nem szerepel az anyagban.

A dramaturgia szempontjából mielőtt elkezdődik a munka el kell döntenünk, hogy a riporter is szereplője lesz az anyagnak, vagyis megjelenjen e a képernyőn?

Manapság mindkét változat használatban van, eldöntése a szerkesztő feladata. Az elkészült anyag minőségét nem ez határozza meg, mindkét változat használatakor készülhet jó anyag.

Feladat:

A hallgatók 3 fős csoportokban eseménytudósítást készítenek! A téma nagy tömegeket megmozgató rendezvény, fesztivál, vásár, sportnap, stb. legyen. Olyan témát válasszunk, amely valóban alkalmat ad a riporter szereplésre. A hallgatók interjút készítenek a szervezőkkel, szereplőkkel és sok színes, változatos vágóképet rögzítenek. A cél az esemény átfogó bemutatása, az eseményen tapasztalt hangulat érzékeltetése.

Ennek érdekében a riporter részesévé válik az eseményeknek, kipróbálja a rendezvény kínálta interaktív elemeket, kézműveskedik, beáll sportolni, megkóstolja a kínált portékákat, stb. Beszélget a kitelepült szervezetekkel vagy árusokkal, igyekszik közelebb hozni a nézőhöz a témát. A tudósításban szerepeljen stand up, amely lehet ún, „eleje stand up”, amely felvezeti az anyagot, „bridge stand up” amely átvezet egyik helyszínről vagy témáról a másikra, vagy „vége stand up”, amely valamiféle összegzést tartalmaz. Akár több stand up is lehet az anyagon belül.

Az elkészült videó értékelésének szempontjai az adható pontszámokkal:

Témaválasztás: 5 pont

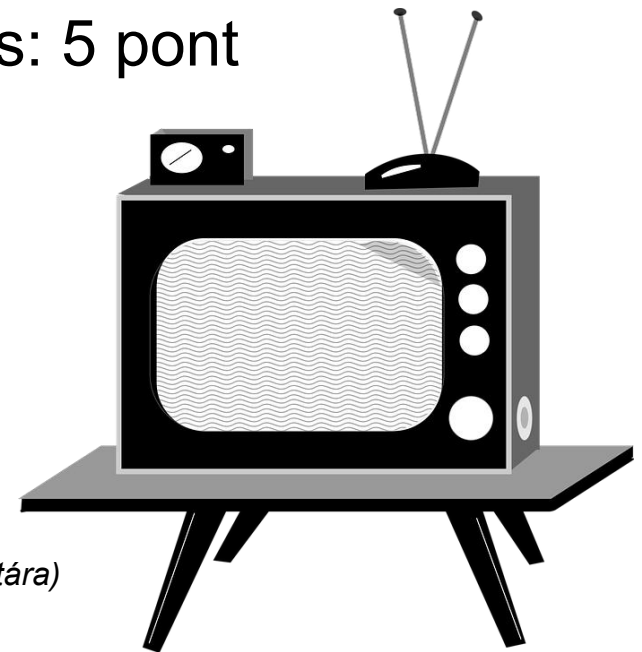
Riporteri szereplés: 5 pont

Stand up-ok során tanúsított kreativitás: 5 pont

Szerkesztői munka: 5 pont

Operatőri munka: 5 pont

Vágói munka: 5 pont

Forrás: Pixabay.com (ingyenesen letölthető képek tára)

10. foglalkozás: Világítási ismeretek alkalmazása, vizuális kultúra elmélyítése

A foglalkozás célja:

Ezúttal a képi világé lesz a főszerep: a hallgatóknak új szintre kell emelniük, amit eddig a plánokról, kompozíciókról, kameramozgásokról tanultak. Alkalmazniuk kell azokat az ismereteket is, amelyeket eddig a világításról, fények használatáról, derítésről tanultak. A cél az, hogy a korrekt kompozíciókon túl valami pluszt tegyenek hozzá az anyag képi világához!

Feladat:

A hallgatók 3 fős csoportokban dolgoznak. Egy kulturális magazinba illő anyagot kell készíteniük. Témája lehet egy alkotói produktum, egy kulturális életben tevékenykedő személy, közösség, műhely, társulat, zenekari formáció, stb. bemutatása.

Fontos, hogy ennél a feladatnál nem egy esemény áll a középpontban, tehát ne tudósítás-jellege legyen! A hallgatóknak nem azt kell bemutatniuk, hogy mi történt, hanem a kulturális értéket kell felmutatniuk a néző számára. Az anyag képi színvonalára különösen nagy hangsúlyt kell fektetni, lehetnek benne rendhagyó, érdekes kameraállások, kontrasztos megvilágítás, osztott képernyő, fekete-fehér betétek, illusztratív képek, stb. (Ha pl. egy kiállításról számolnak be, akkor nem a megnyitón forgatnak, hanem egy külön időpontban találkoznak a művésszel a galériában.)

A kiállított alkotásokat alaposan, igényesen felvágóképezik, nyugodt körülmények között. Ha egy író/költő könyvéről számolnak be, akkor nem a könyvbemutatóra mennek ki, hanem egy, a könyvhöz illő helyszínen készítenek kreatív, művészi interjúbeállítást. A könyvről inzertek készülnek, és egy erre felkért személlyel vagy szerzővel részleteket olvastatnak fel a könyvből. Ha zenésszel, színésszel készítenek interjút, akkor ellátogatnak egy próbára, és megörökítik a közeget is.)

Javasolt az interjúalanyt leültetni, az interjúbeállítást igényesen megvilágítani!

A feladat értékelése:

Közös megtekintés és értékelő beszélgetés után a feladatot megadott szempontok alapján pontozza a mentor.

Maximálisan 30 pont adható.

Az érdemjegyek az alábbiak szerint alakulnak:

10-15 pont: elégséges (2),

16-20 pont: közepes (3),

21-25 pont: jó (4),

26-30 pont: kiváló (5)

Az elkészült videó értékelésének szempontjai az adható pontszámokkal:

Témaválasztás és szerkesztés: 5 pont

Vágóképek minősége: 5 pont

Interjúbeállítás és világítás igényessége: 5 pont

Hangulat megragadása: 5 pont

Vágói munka minősége és kreativitása: 5 pont

Összbenyomás, hozzáadott művészi érték, harmónia: 5 pont

11-13. foglalkozás: Stúdióbeszélgetések rögzítése

A foglalkozás célja:

A hallgatóknak a stúdióban, műsorvezetőként is ki kell próbálniuk magukat. Az eddigi foglalkozások során riporterként már szert tettek egyfajta rutinra, ám ezúttal nem csak az a fontos, hogy jó kérdéseket tegyenek fel. Kontrollálniuk kell saját, kamera előtti szereplésüket is, oda kell figyelniük külső megjelenésükre, és irányítaniuk, moderálniuk kell a beszélgetést.

Feladat:

A hallgatók 3 fős csoportokban dolgoznak, mindegyik csoport 3-3 beszélgetést készít úgy, hogy mindig más hallgató kerüljön a műsorvezetői székbe.

A mentorokkal való egyeztetés után a hallgatók meghívják a stúdióba a vendégüket/vendégeiket (egy beszélgetéshez maximum 2 vendéget lehet hívni). Alaposan felkészülnek a beszélgetésre. A felvétel rögzítését a stúdió egyik munkatársa irányítja. A hallgatói csoport másik két tagja kameramanként működik közre. A rögzített beszélgetést a hallgatók megvágják, feliratokkal (pl. névinzert, stáblista) látják el.

Forrás: Pixabay.com (ingyenesen letölthető képek tára)

A feladat értékelése:

Közös megtekintés és értékelő beszélgetés után a feladatot megadott szempontok alapján pontozza a mentor.

Maximálisan 30 pont adható.

Az érdemjegyek az alábbiak szerint alakulnak:

10-15 pont: elégséges (2),

16-20 pont: közepes (3),

21-25 pont: jó (4),

26-30 pont: kiváló (5)

Az elkészült videó értékelésének szempontjai az adható pontszámokkal:

Témaválasztás: 5 pont

Műsorvezető felkészültsége: 5 pont

Kamera előtti szereplés természetessége: 5 pont

Beszélgetés irányítása: 5 pont

Kameramanok munkája: 5 pont

Képvágói munka és utómunka: 5 pont

Forrás: Pixabay.com (ingyenesen letölthető képek tára)

14. foglalkozás: Korábbi anyagok javítása, cseréje

A kooperatív gyakorlat végén a hallgatóknak lehetőségük nyílik arra, hogy amennyiben a csoportjuk valamelyik feladatnál rosszul szerepelt, az adott feladatot újra megcsinálhatják, új anyagot adhatnak le a régi helyett, a jobb részjegyért.

Forrás: Pixabay.com (ingyenesen letölthető képek tára)